

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Sfk/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8022200378
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: prof. JUDr. Juraj Vačok
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2024:8022200378.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte v právnej veci žalobcu: LEGATOs Recovery k. s., so sídlom: Mierová 56, 821 05 Bratislava, IČO: 47 256 184, správca konkurznej podstaty: BIO INVESTMENTS s. r. o. v konkurze, so sídlom: Lukov 158, 086 05, IČO: 44 162 626, voči žalovanému: Daňový úrad Prešov, o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/43/2022-33, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Prešove č. k. 1S/43/2022-33 sa v časti týkajúcej sa výroku o nároku na náhradu trov konania zrušuje a vec sa vracia Správnemu súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

I.

1. Žalobca podal na Krajský súd v Prešove (ďalej len „správny súd“) všeobecnú správnu žalobu voči oznámeniu o použití nadmerného odpočtu žalovaným č. 101417608/2022 zo 16. mája 2022 (ďalej len „napádané oznámenia“). Z predmetného oznámenia vyplynulo použitie daňového preplatku žalobcu vo výške 16,- € na úhradu pokuty uloženej rozhodnutím žalovaného č. 100313056/2022 zo 16. februára 2022 vo výške 16,- €. Žalobca uvedené oznámenie považoval za nezákonné, zmätočné a nepreskúmateľné. Navrhol, aby správny súd zrušil predmetné oznámenie i postup žalovaného o použití nadmerného odpočtu a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby správny súd rozhodol o práve žalobcu na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Žaloba bola správnemu súdu doručená 19. júla 2022.

2. Správny súd vyzval žalovaného, aby sa k podanej žalobe vyjadril. Výzva bola doručená žalovanému 26. augusta 2022.

3. Žalobca podaním z 8. septembra 2022 zobral žalobu späť. Späťvzatie zdôvodnil tým, že žalovaný prehodnotil napádané oznámenie. Použité platby považuje za voľné platby. V prílohe priložil list žalovaného z 5. septembra 2022. V tomto liste žalovaný uviedol, že napádané oznámenie je bezpredmetné a správca dane eviduje voľnú platbu vo výške 16,- €.

4. Správny súd uznesením č. k. 1S/43/2022-33 (ďalej len „uznesenie správneho súdu“) zastavil konanie podľa § 63 v spojení s § 99 písm. a) Správneho súdneho poriadku v účinnom znení (ďalej len „SSP“) z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom. Nárok na náhradu trov konania účastníkom nepriznal. K nároku na náhradu trov konania v odôvodnení uviedol, že pokiaľ žalobca dospel v správnom konaní k pre seba pozitívnemu výsledku v dôsledku prehodnotenia postupu žalovaného, takýto stav nezakladá bez ďalšieho nárok žalobcu na náhradu trov konania. Žalobca svojím konaním zabránil správnemu súdu preskúmať postup správneho orgánu. Z tohto dôvodu procesne zaviniel zastavenie konania, a preto podľa § 171 ods. 1 SSP by mal mať právo na náhradu trov žalovaný. Tomu však správny súd trovy ako orgánu štátnej správy podľa § 168 SSP nepriznal.

II.

5. Žalobca podal voči uzneseniu správneho súdu kasačnú sťažnosť. Z obsahového hľadiska je zřejmé (§ 55 ods. 3 SSP), že táto kasačná sťažnosť smerovala len voči časti uznesenia správneho súdu týkajúcej sa rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania. Žalobca v kasačnej sťažnosti namietal, že správny

súd nesprávne právne posúdil vec (§ 440 ods. 1 písm. g) SSP) v časti, v ktorej rozhodoval o náhrade trov konania. Podľa názoru žalobcu mu mali byť trovy konania priznané, pretože k späťvzatiu žaloby z jeho strany prišlo na základe konania žalovaného v prospech žalobcu po podaní správnej žaloby. K späťvzatiu žaloby tak došlo z dôvodov na strane žalovaného.

6. Žalovaný sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti stotožnil so závermi uznesenia správneho súdu. Navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

III.

7. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej len „kasačný súd“) preskúmal uznesenie správneho súdu. Jeho príslušnosť pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 11 písm. h) SSP.

8. So zreteľom na § 439 ods. 1, § 442, § 443 ods. 1 SSP účinného do 30. júna 2023 kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti uzneseniu, voči ktorému je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a včas. Žalobca je podľa § 4 ods. 2 písm. p) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v účinnom znení od súdneho poplatku za podanú kasačnú sťažnosť oslobodený.

9. Po preskúmaní veci kasačný súd dospel k záverom, ktoré deklaroval vo výroku svojho uznesenia. Bližšie tieto závery odôvodňuje v nasledovnom texte.

10. Podľa § 171 ods. 1 SSP ak účastník konania procesne zavinil ... zastavenie konania, správny súd prizná trovy konania ostatným účastníkom konania. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že možnú zásadu úspechu pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné skúmať aj v konaniach, ktoré boli zastavené z procesných dôvodov.

11. V posudzovanej veci je zrejmé, že žalobca podal žalobu voči napádanému oznámeniu. Žalovaný oznámil žalobcovi, že napádané oznámenie je bezpredmetné až potom, ako správny súd doručil žalovanému výzvu na vyjadrenie sa k žalobe. Je pravdou, že žalobca zobral žalobu späť ešte predtým, ako správny súd napadnuté oznámenie preskúmal a predmet žaloby tak meritórne posúdil. Táto skutočnosť však nemôže prekryť fakt, že žalovaný v postavení správcu dane a orgánu verejnej správy po podaní žaloby sám oznámil bezpredmetnosť napadnutého oznámenia oficiálnym listom, čím on sám v podstate priznal nezákonnosť predtým ním vydaného napadnutého oznámenia.

12. Pokiaľ žalovaný v priebehu konania pred správnym súdom oznámi prostredníctvom oficiálneho listu (správneho aktu), aby žalobca považoval žalobou napádaný akt za bezpredmetný, je v rozpore s princípom hospodárnosti konania (čl. 17 Civilného sporového poriadku v účinnom znení v spojení s § 5 ods. 1 SSP), aby žalobca pre priznanie trov právneho zastúpenia bol nútený pokračovať v konaní a trval na žalobe voči opatreniu, ktoré reálne v danom čase na základe vyhlásenia žalovaného už nespôsobovalo žiadne právne účinky. Správny súd tak nesprávne právne vyhodnotil § 171 ods. 1 SSP. V posudzovanej veci je zrejmé, že k späťvzatiu žaloby, teda aj k zastaveniu konania, prišlo na základe zavinienia žalovaného.

13. K rovnakému právnenému názoru dospel kasačný súd aj v uznesení sp. zn. 4Sfk/20/2023 z 21. februára 2024. V predmetnej veci kasačný súd posudzoval kasačnú sťažnosť žalovaného v konaní tých istých účastníkov konania, v ktorom správny súd konanie zastavil z rovnakých dôvodov ako v uznesení správneho súdu. Vo veci posudzovanej kasačným súdom pod sp. zn. 4Sfk/20/2023 však správny súd rozhodol odlišne s preskúmaným uznesením správneho súdu v tomto konaní, pretože nárok na náhradu trov súdneho konania žalobcovi priznal.

14. Právny názor v neprospech uznesenia správneho súdu vyplýva aj z judikatúry, na ktorú poukázal žalobca. Z bodu 15 nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 196/09-28 vyplýva, že správny súd je povinný aj pri zastavení konania pre účely rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania skúmať skutočnosti, pre ktoré žalujúca strana zobrala žalobu späť. Rovnaký záver vyjadril aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 3Sžo/225/2010 z 25. októbra 2010, ktorý za dôležitú skutočnosť pre nárok na náhradu trov považoval, že k zrušeniu napadnutého rozhodnutia správneho orgánu v posudzovanej veci došlo až po podaní žaloby. Je pravdou, že oba sudy posudzovali veci podľa už neúčinného § 142 Občianskeho súdneho poriadku v tom čase v účinnom znení. Toto ustanovenie však tiež vychádzalo pri rozhodovaní o náhrade trov konania z úspechu vo veci, a preto je vyššie uvedená judikatúra aplikovateľná aj na daný prípad.

IV.

15. Podľa § 462 ods. 1 SSP ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec správnenému súdu na ďalšie konanie... Kasačný súd, pretože zistil dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodol spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia. Úlohou správneho súdu v ďalšom konaní bude nanovo posúdiť vec v časti týkajúcej sa náhrady trov konania a po posúdení rozhodnúť na základe záverov vyjadrených v tomto uznesení.

16. Podľa § 467 ods. (3) SSP ak kasačný súd zruší rozhodnutie správneho súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie, správny súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania. Podľa tohto ustanovenia o trovách kasačného konania rozhodne Správny súd v Košiciach podľa § 467 ods. (3) SSP.

17. Podľa § 3 ods. 3 písm. c) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení výkon súdnictva v predmetnej veci prešiel od 1. júna 2023 zo správneho súdu na Správny súd v Košiciach. Z tohto dôvodu vec bola vrátená Správnomu súdu v Košiciach, o trovách kasačného konania bude rozhodované týmto súdom a rovnako aj toto uznesenie doručované cestou Správneho súdu v Košiciach.

18. Toto uznesenie prijal kasačný súd jednomyseľne.

Pokiaľ žalovaný v priebehu konania pred správnym súdom oznámi prostredníctvom oficiálneho listu (správneho aktu), aby žalobca považoval žalobou napádaní akt za bezpredmetný, je v rozpore s princípom hospodárnosti konania (čl. 17 Civilného sporového poriadku v účinnom znení v spojení s § 5 ods. 1 SSP), aby žalobca pre priznanie trov právneho zastúpenia bol nútený pokračovať v konaní a trval na žalobe voči opatreniu, ktoré reálne v danom čase na základe vyhlásenia žalovaného už nespôsobovalo žiadne právne účinky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.